

Problema răului

Sabat după-amiază

De memorat:

„El va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țișă, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut.”
(Apocalipsa 21:4).

Poate cea mai mare problemă cu care se confruntă creștinismul este problema răului – cum să împace faptul că Dumnezeu este pe deplin bun și iubitor cu realitatea răului din această lume. Pe scurt, dacă Dumnezeu este într-un totu bun și atotputernic, de ce există răul, cu atât mai mult într-o măsură atât de mare? Aceasta nu este doar o problemă academică, ci ceva ce îi tulbură profund pe mulți oameni și îi împiedică pe unii să ajungă să Îl cunoască și să Îl iubească pe Dumnezeu.

„Originea păcatului și motivul existenței lui constituie, pentru multe minți, o sursă de mare nedumerire. Oamenii văd acțiunea răului, cu urmările lui groaznice de durere și distrugere, și se întreabă cum pot exista toate acestea sub conducerea Aceluia care este nemărginit în înțelepciune, în putere și în dragoste. Aceasta este o taină, o problemă căreia nu-i găsesc nicio explicație” (Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, p. 492).

Mulți ați identifică problema răului drept motivul pentru care sunt ați. Dar, după cum vom vedea în această săptămână și în săptămânile următoare, Dumnezeul Bibliei este într-un totu bun și ne putem încrede în El – chiar și în ciuda răului care infectează atât de mult lumea noastră decăzută.

Duminică, 9 februarie

„Până când, Doamne?”

Problema răului este exprimată nu numai în contexte contemporane, ci și în Scriptură în sine.

1. Citește Iov 30:26; Ieremia 12:1; 13:22; Maleahi 2:17 și Psalmii 10:1. Cum aduc aceste texte problema răului în prim-planul experienței umane?

Iov 30:26

²⁶ Mă așteptam la fericire, și când colo, nenorocirea a venit peste mine; trăgeam nădejde de lumină, și când colo, a venit întunericul.

Ieremia 12:1

¹ Tu ești prea drept, Doamne, ca să mă cert cu Tine; vreau totuși să Te întreb asupra orânduiri Tale. Pentru ce propășește calea celor răi, și toți mișei trăiesc în pace?

Ieremia 13:22

²² Și dacă vei zice în inima ta: „Pentru ce mi se întâmplă lucrul acesta?” – Din pricina mulțimii nelegiuirilor tale ți s-au ridicat poalele hainelor și ți se dezgolesc călcâiele cu sila.

Maleahi 2:17

¹⁷ Voi oboșiți pe Domnul prin cuvintele voastre și mai întrebați: „Cu ce L-am oboșit?” – Prin faptul că ziceți: „Oricine face rău este bun înaintea Domnului și de el are plăcere!” sau: „Unde este Dumnezeu dreptății?”

Psalmii 10:1

¹ Pentru ce stai așa de departe, Doamne? Pentru ce Te ascunzi la vreme de necaz?

Aceste texte ridică multe întrebări care ne preocupă și astăzi. De ce pare că cei răi prosperă și aceia care fac rele beneficiază de pe urma răului lor destul de des, dacă nu întotdeauna? De ce suferă cei corecți atât de mult? Unde este Dumnezeu atunci când are loc răul? De ce pare că Dumnezeu este uneori departe de noi, chiar ascuns?

Orice am spune legat de aceste întrebări și de problema răului în general, ar trebui să ne asigurăm că nu *trivializăm răul*. Nu ar trebui să încercăm să rezolvăm problema subestimând tipul sau măsura răului din lume. Răul este foarte vătămător – iar Dumnezeu îl urăște și mai mult decât noi. Prin urmare, ne putem alătura strigătului care răsună în întreaga Scriptură ca reacție la multele rele și nedreptăți din lume: „Până când, Doamne?”

2. Cum înțelegi cuvintele Domnului Isus din Matei 27:46? Cum L-a afectat răul pe Dumnezeu în cel mai puternic mod?

Matei 27:46

⁴⁶ Și pe la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „Eli, Eli, lama sabactani?”, adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”

Pe cruce, Isus Însuși a rostit întrebarea: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” (Matei 27:46). Aici vedem în mod special că Dumnezeu Însuși este afectat de rău, un impresionant adevăr puternic evidențiat în suferința și moartea lui Hristos pe cruce, unde tot răul lumii a căzut asupra Lui.

Dar chiar și aici există speranță. Ceea ce a făcut Hristos pe cruce a învins sursa răului, pe Satana, și va anihila, în cele din urmă, răul pe deplin. Isus a citat acele cuvinte din Psalmii 22:1, iar respectivul psalm se încheie într-o notă triumfală.

Pe cruce, Domnul Isus a privit în perspectivă, în virtutea unei speranțe pe care la momentul acela nu o putea întrezări. Cum putem găsi alinare în aceasta când nici noi nu putem întrezări motive de speranță?

Luni, 10 februarie

Nu știm multe lucruri

Sfârșitul istoriei va veni cu victoria iubirii asupra răului. Dar, între timp, există multe întrebări tulburătoare care persistă. Cum ne putem gândi la problema răului și să vorbim cu folos despre ea?

3. În ce fel răspunsul dat de Dumnezeu în Iov 38:1-12 face lumină în problema răului? Câte știm și câte nu știm din spatele cortinei?

Iov 38:1-12

¹ Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul furtunii și a zis:

² „Cine este cel ce Îmi întunecă planurile prin cuvântări fără pricepere?

³ Încinge-ți mijlocul ca un viteaz, ca Eu să te întreb, și tu să Mă înveți.

⁴ Unde erai tu când am întemeiat pământul? Spune, dacă ai pricepere.

⁵ Cine i-a hotărât măsurile, știi? Sau cine a întins frânghia de măsurat peste el?

- ⁶ Pe ce sunt sprijinite temelile lui? Sau cine i-a pus piatra din capul unghiului,
⁷ atunci când stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie și când toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie?
⁸ Cine a închis marea cu porți, când s-a aruncat din pântecul mamei ei?
⁹ Când i-am făcut haina din nori și scutece din întuneric;
¹⁰ când i-am pus hotar și când i-am pus zăvoare și porți;
¹¹ când am zis: „Până aici să vii, să nu treci mai departe; aici să ți se oprească mândria valurilor tale?”
¹² De când ești, ai poruncit tu dimineții? Ai arătat zorilor locul lor,

În acest episod Iov suferise mult și pusese el însuși multe întrebări cu privire la motivul pentru care atâta rău și suferință se abătuseră asupra lui. A cerut o audiență la Dumnezeu pentru răspunsuri la întrebările lui, neștiind că mult mai multe se întâmplau în culise, în tribunalul ceresc (vezi Iov 1; 2).

Răspunsul dat de Dumnezeu lui Iov este șocant: „Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul furtunii și a zis: «Cine este cel ce Îmi întunecă planurile prin cuvântări fără pricepere?»” (Iov 28:1,2). O altă traducere redă textul așa: „Cine este cel ce Îmi întunecă deciziile, comentând fără să cunoască despre ce vorbește?” (Iov 38:2, BVA). Apoi Dumnezeu adaugă: „Unde erai tu când am întemeiat pământul? Spune, dacă ai pricepere” (Iov 38:4).

4. Ce sugerează răspunsul lui Iov din 42:3 să recunoaștem despre propria situație?

Iov 42:3

- ³ „Cine este acela care are nebunia să-Mi întunece planurile?” – „Da, am vorbit, fără să le înțeleg, de minuni, care sunt mai presus de mine și pe care nu le pricep.” –

Prin răspunsurile date lui Iov, Dumnezeu i-a arătat clar că există multe lucruri pe care Iov nu le cunoștea și nu le înțelegea. La fel ca Iov, și noi ar trebui să recunoaștem cu umilință că în lume, și în spatele cortinei, se petrec multe lucruri despre care noi nu știm nimic. Faptul că s-ar putea să nu știm care sunt răspunsurile la întrebările noastre nu înseamnă că nu există răspunsuri bune sau că într-o zi nu se va rezolva totul. Până atunci, trebuie să avem încredere în bunătatea lui Dumnezeu, care ni s-a descoperit în atâtea moduri.

Gândește-te cât de puțin cunoaștem despre toate lucrurile. De ce ar trebui atunci să învățăm a trăi cu întrebări fără răspuns pe cel mai dificil subiect: răul și suferința?

Marti, 11 februarie

Teistul sceptic

Dumnezeu proclamă în Isaia 55:8,9 – „«Căci gândurile Mele nu sunt gândurile voastre și căile voastre nu sunt căile Mele», zice Domnul. «Ci, cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre și gândurile Mele față de gândurile voastre.»” Gândurile lui Dumnezeu sunt mult mai înalte decât ale noastre. Nu putem nici măcar să ne imaginăm complexitatea planului lui Dumnezeu în istoria lumii. În aceste condiții, de ce ne-am aștepta să fim în măsură a cunoaște exact motivele pentru care Dumnezeu face sau nu face ceva în anumite situații?

Un mod de a aborda problema răului, pe baza conștientizării a cât de puține știm, se numește *teism sceptic*. Teistul sceptic este cel care crede că Dumnezeu are motive întemeiate să acționeze așa cum acționează, dar, ținând cont de cunoașterea noastră limitată, nu ar trebui să ne așteptăm să fim în situația de a ști întocmai acele motive. Teistul sceptic este sceptic – adică neîncredător – cu privire la capacitatea omului de a percepe sau de a înțelege pe deplin motivele lui Dumnezeu legate de răul din această lume. Doar pentru că nu putem vedea, de exemplu, germenii care plutesc în aer peste tot în jurul nostru nu înseamnă că ei nu există. Faptul că nu cunoaștem care sunt motivele lui Dumnezeu categoric nu înseamnă că Dumnezeu nu are motive întemeiate.

5. Citește Psalmul 73. Care este atitudinea psalmistului față de răul și nedreptatea din jur? Ce anume observă și îl ajută să înțeleagă lucrurile dintr-o altă perspectivă?

Psalmul 73

¹ Da, bun este Dumnezeu cu Israel, cu cei cu inima curată.

² Totuși, era să mi se îndoiaie piciorul și era să-mi alunece pașii!

³ Căci mă uitam cu jind la cei nesocotiți, când vedeam fericirea celor răi.

⁴ Într-adevăr, nimic nu-i tulbură până la moarte, și trupul le este încărcat de grăsime.

⁵ N-au parte de suferințele omenești și nu sunt loviți ca ceilalți oameni.

⁶ De aceea mândria le slujește ca salbă, și asuprirea este haina care-i învelește.

⁷ Li se bulbucă ochii de grăsime, și au mai mult decât le-ar dori inima.

⁸ Râd și vorbesc cu răutate de asuprire: vorbesc de sus,

⁹ își înalță gura până la ceruri, și limba le cutreieră pământul.

¹⁰ De aceea aleargă lumea la ei, înghite apă din plin

¹¹ și zice: „Ce ar putea să știe Dumnezeu și ce ar putea să cunoască Cel Preaînalt?”

¹² Așa sunt cei răi: totdeauna fericiți, și își măresc bogățiile.

¹³ Degeaba, dar, mi-am curățat eu inima și mi-am spălat mâinile în nevinovăție:

¹⁴ căci în fiecare zi sunt lovit și în toate diminețile sunt pedepsit.

¹⁵ Dacă aș zice: „Vreau să vorbesc ca ei”, iată că n-aș fi credincios neamului copiilor Tăi.

¹⁶ M-am gândit la aceste lucruri ca să le pricep, dar zadarnică mi-a fost truda,

¹⁷ până ce am intrat în Sfântul Locaș al lui Dumnezeu și am luat seama la soarta de la urmă a celor răi.

¹⁸ Da, Tu-i pui în locuri alunecoase și-i arunci în prăpăd.

¹⁹ Cum sunt nimiciți într-o clipă! Sunt pierduți, prăpădiți printr-un sfârșit năprasnic.

²⁰ Ca un vis la deșteptare, așa le lepezi chipul, Doamne, la deșteptarea Ta!

²¹ Când mi se amăra inima și mă simțeam străpuns în măruntaie, eram prost și fără judecată, eram ca un dobitoc înaintea Ta.

²³ Însă eu sunt totdeauna cu Tine, Tu m-ai apucat de mâna dreaptă;

²⁴ mă vei călăuzi cu sfatul Tău, apoi mă vei primi în slavă.

²⁵ Pe cine altul am eu în cer în afară de Tine? Și pe pământ nu-mi găsesc plăcerea în nimeni decât în Tine.

²⁶ Carnea și inima pot să mi se prăpădească: fiindcă Dumnezeu va fi pururi stâncă inimii mele și partea mea de moștenire.

²⁷ Căci iată că cei ce se depărtează de Tine pier; Tu nimicești pe toți cei ce-Ți sunt necredincioși.

²⁸ Cât pentru mine, fericirea mea este să mă apropii de Dumnezeu: pe Domnul Dumnezeu Îl fac locul meu de adăpost, ca să povestesc toate lucrările Tale.

Psalmistul era profund tulburat de răul din lume. S-a uitat în jurul lui și i-a văzut pe cei răi prosperând. Totul părea nedrept și incorect. Nu găsea niciun răspuns. Se întreba dacă mai merită să crezi în Dumnezeu

și să Îi slujești. Până când a privit în sanctuar. Sanctuarul oferă parțial soluția la problema răului – și anume, conștientizarea faptului că există un Judecător drept care va institui dreptatea și judecata la timpul potrivit.

În ce fel înțelegerea adventistă cu privire la judecată și la doctrina sanctuarului poate să aducă lumină asupra problemei răului? Te ajută să știi că, deși avem multe întrebări acum, la sfârșit se vor dezvălui detaliile istoriei și judecățile drepte ale lui Dumnezeu?

Miercuri, 12 februarie

Apărarea voinței libere

Oricât de mult nu am înțelege căile și gândurile lui Dumnezeu, Scriptura dezvăluie totuși unele lucruri care ne ajută să abordăm problema răului. O altfel de abordare este cunoscută ca *apărarea liberului-arbitru*. Conform acesteia, răul este rezultatul faptului că ființele create au folosit greșit liberul-arbitru – adică voința lor liberă, libertatea de alegere. Dumnezeu, în acest caz, nu este de vină pentru rău, deoarece răul este rezultatul utilizării greșite a voinței libere pe care Dumnezeu ne-a dat-o, din motive întemeiate. De ce ne-ar da însă Dumnezeu libertatea de alegere? În această privință, C. S. Lewis a scris cândva că „liberul-arbitru, deși face posibil răul, este și singurul lucru care face să merite să ai parte de orice formă de iubire, bunătate sau bucurie. O lume de *automata* – de ființe care ar funcționa ca niște mașini – nu ar merita creată. Fericirea pe care Dumnezeu o are în vedere pentru făpturile Sale superioare este fericirea de a fi unite, de bunăvoie, voluntar, cu El și unele cu altele. [...] Iar pentru aceasta trebuie să fie libere” (*Mere Christianity*, 1960, p. 52; vezi *Creștinism, pur și simplu*, Humanitas).

6. Cum apare în Geneza 2:16,17 libertatea morală oferită lui Adam și Evei?

Geneza 2:16,17

¹⁶ Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină;

¹⁷ dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit.”

De ce să le poruncească Dumnezeu așa ceva, dacă Adam și Eva nu ar fi avut de la început liberul-arbitru? Ei au mâncat din fructul interzis

și de atunci planeta noastră s-a umplut de rău. În Geneza 4, următorul capitol după narațiunea căderii, consecințele teribile ale păcatului se văd în uciderea lui Abel de către fratele lui. Episodul căderii arată cum faptul că Adam și Eva și-au folosit greșit libertatea de alegere a adus păcatul și răul în istoria planetei noastre. În întreaga Scriptură vedem realitatea voinței noastre morale libere. (Vezi Deut. 7:12,13; Iosua 24:14,15; Psalmii 81:11-14 și Isaia 66:4.) În fiecare zi din viața noastră, într-o măsură mai mare sau mai mică, noi înșine dăm curs voinței libere pe care ne-a dat-o Creatorul nostru. Fără acest liber-arbitru nu am fi recunoscuți ca oameni. Ne-am asemena mai mult cu o mașinărie sau chiar cu un robot fără minte.

Sony a creat un câine robot pe nume Aibo. Arată ca un câine adevărat, dar nu se îmbolnăvește, nu ia purici, nu mușcă, nu are nevoie de vaccinuri și nu lasă păr peste tot. Ți-ai da câinele adevărat pentru un Aibo? De ce ne-a creat Dumnezeu cu libertatea de alegere – în ciuda riscurilor?

Joi, 13 februarie

Iubire și rău?

Dumnezeu le-a oferit ființelor create libertatea de alegere pentru că aceasta este necesară iubirii; folosirea greșită a acestei voințe libere este cauza răului. Din nou, multe întrebări rămân fără răspuns. Dumnezeu permite răul (pentru o vreme), în timp ce îl urăște cu patimă, pentru că excluderea posibilității răului ar însemna excluderea iubirii, dar și distrugerea lui prematură ar distruge prematur încrederea necesară iubirii. „Pământul s-a întunecat de înțelegerea greșită a caracterului lui Dumnezeu. Pentru ca umbrele acestea întunecoase să poată fi luminate, [...] puterea înșelătoare a lui Satana trebuia să fie sfărâmată. Acest lucru nu se putea face prin forță. Exercițarea forței este contrară principiilor de guvernământ ale lui Dumnezeu. El dorește numai o slujire din iubire, și iubirea nu poate fi impusă. [...] Numai prin iubire se trezește iubirea. A-L cunoaște pe Dumnezeu înseamnă a-L iubi. Caracterul Său trebuie să se manifeste în contrast cu caracterul lui Satana” (Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 22).

Fără voință liberă nu putea exista niciun fel de iubire și, dacă Dumnezeu este dragoste, atunci pare clar că nu există la Dumnezeu opțiunea de a nega iubirea sau libertatea necesară ca iubirea să existe. S-ar putea presupune și că, dacă am cunoaște sfârșitul de la început, așa

ca Dumnezeu, nu am vrea ca El să ne ia libertatea. La urma urmei, cine ar vrea să trăiască într-un univers lipsit de iubire?

7. Cum ne ajută Romani 8:18 și Apocalipsa 21:3,4 să dobândim încredere în bunătatea lui Dumnezeu, în ciuda răului din lumea noastră?

Romani 8:18

¹⁸ Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.

Apocalipsa 21:3,4

³ Și am auzit un glas tare care ieșea din scaunul de domnie și zicea: „Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor.
⁴ El va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut.”

Chiar dacă noi nu putem vedea dincolo de întuneric, Dumnezeu poate vedea sfârșitul de la început. El poate vedea și fericirea veșnică promisă tuturor celor care își pun credința în Isus. **Citește Romani 8:18.**

Romani 8:18 *Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.*

Avem credința și încrederea să ne bazăm pe această făgăduință uimitoare? Dragostea și libertatea inerentă dragostei erau absolut sacre, absolut fundamentale, așa încât, în loc să ni le refuze, Isus a știut că acestea aveau să Îl trimită la cruce, unde avea să sufere enorm. Cu toate acestea, El ne-a acordat oricum această libertate, știind prețul pe care avea să îl plătească. De ce este acesta un gând atât de important pe care trebuie să-l avem mereu în minte?

Faptul că știm că Dumnezeu ne garantează libertatea de alegere ne ajută să nu credem că tot ce se întâmplă este voia lui Dumnezeu? Cum?

Un gând de încheiere

Suplimentar: Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, cap. 1

„Chiar și atunci când [Satana] a fost aruncat afară din ceruri, Înțelepciunea veșnică nu l-a distrus. Deoarece numai slujirea din iubire poate fi primită de Dumnezeu, supunerea ființelor create de El trebuia să se bazeze pe convingerea că El este drept și bun. Locuitorii cerului și ai celorlalte lumi, fiind nepregătiți să înțeleagă natura sau consecințele păcatului, nu puteau vedea atunci dreptatea lui Dumnezeu în nimicirea lui Satana. Dacă ar fi fost imediat șters din rândul celor vii, unii l-ar fi slujit lui Dumnezeu mai degrabă de frică decât din iubire. Influența înșelătorului nu avea să fie pe deplin distrusă și nici atitudinea de revoltă nu ar fi fost întru totul eradicată. De aceea, pentru binele întregului univers, de-a lungul veacurilor nesfârșite, el trebuia să-și dezvolte mai mult principiile, pentru ca acuzațiile aduse de el guvernării divine să poată fi văzute în adevărata lor lumină de către toate ființele create și pentru ca dreptatea și mila lui Dumnezeu, precum și imuabilitatea legii Sale să poată fi pentru totdeauna în afara oricărei îndoieli. De-a lungul veacurilor viitoare, răzvrătirea lui Satana avea să fie o lecție pentru univers, o mărturie veșnică despre natura păcatului și teribilele lui rezultate” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 42, 43).

Zilnic: 1 Tesaloniceni 5 – 1 Timotei 3; Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, cap. 7

Cum au primit tesalonicenii învățăturile în care trebuiau să rămână și pe care trebuiau să le țină?

Ce porunca Pavel în Numele Domnului despre „depărtarea de orice frate”?

Pe cine a dat Pavel pe mâna Satanei și de ce?

Ce slujitor trebuia să fie în stare să îi învețe pe alții?

Cum nu ar trebui să fie condusă rostirea adevărului?